FAKTA OM

Sikkerhed ved aflivning af søer

Tre måneder uden højre hånd. Det blev konsekvensen, da aflivningen af en so gik helt galt for en landmand.

Der var tumult fra starten, og soen blev ikke fikseret i en trynebremse. Da landmanden efter skuddet med boltpistolen skulle være hurtig med kniven, gled hans hånd på skaftet, lillefingeren smuttede ned over knivbladet og en sene blev skåret over. På skadestuen blev sene og nerve syet. Fingeren må ikke bevæges i tre måneder, så hånden er fikseret i en skinne. Næste gang bruger han en kniv, hvor fingeren ikke kan smutte ned over bladet.

Knive og boltpistol skal omgås med forsigtighed
Start med at fiksere dyret, så risikoen for tumult minimeres. Trynebremse er et godt redskab.

Kniv og handsker hører sammen
Faren ved knive, i denne situation, er primært, at de skal bruges hurtigt: Efter skuddet med boltpistolen, må der kun gå få sekunder, før kniven er stukket i halspulsåren. Ellers afbløder dyret ikke korrekt. Og en arbejdsproces, der skal foregå i en fart, indebærer altid større risiko for ulykke.

Brug derfor altid skærefaste handsker, når det skal gå stærkt med kniv. Der findes adskillige typer, som stadig tillader stor bevægelighed.

For at opnå størst sikkerhed, er det vigtigt at benytte en særlig stikkniv, der er egnet til formålet. Den særlige stikkniv har stop ved håndtaget, så hånden ikke glider ud på bladet.

Boltpistol – væk fra dig selv
Hold altid boltpistolen så den peger væk fra både dig selv og andre:

- når du bedøver grisen
- når du lader eller aflader pistolen
- under rengøring og vedligehold af pistolen.

Affyrer du boltpistolen med en hånd, må din frie hånd ikke være i nærheden af pistolen. Stå foran grisen, når du skyder. Så undgår du, at grisen vælter ind over dig. Sørg for, at der er god plads omkring aflivningsstedet, så du om nødvendigt kan undvige.

Kontakt din leverandør af personlige værnmidler for demonstration af forskellige typer af skærefaste handsker – vælg en som passer bedst til opgaven.

Med hensyn til håndtering og brug af boltpistol henviser Arbejdstilsynet til fabrikantens anvisninger. Det er vigtigt, at du læser brugsanvisningen og instrukserne for:

- Opbevaring
  (uden for børnehøjde, aflåst)
- Anvendelse
  (overholdelse af instruktionspligt)
- Vedligehold

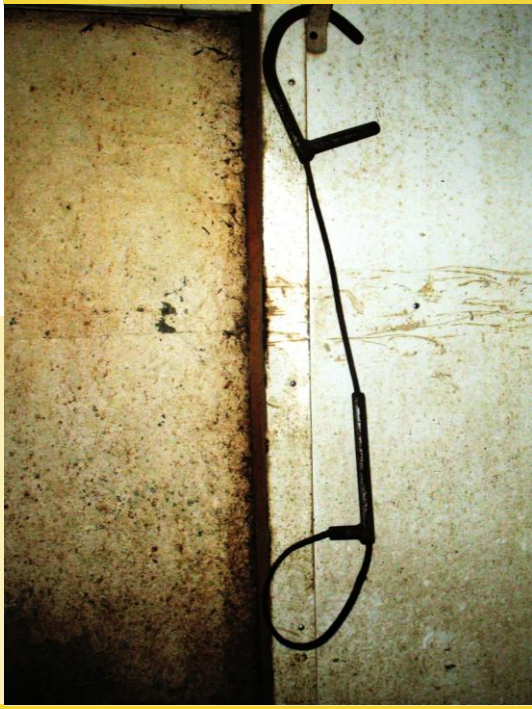

VEJLEDNING
De arbejdsopgaver (fx vaccination, kastration, aflivning), der skal udføres på dyrene, er ubehagelige for dyrene, og derfor løber du som svinepasser en yderligere risiko. Dyret vil forsøge at undvige. I pjecen Arbejdsmiljø ved håndtering af svin findes adskillige anbefalinger omkring sikker håndtering af svin.

I pjecen Aflivning ved korrekt brug af boltpistol og afblødning finder du nødvendige sikkerhedsforanstaltninger med henblik på sikker håndtering af boltpistol.